

VRIENDENLOTERIJ EN HET CONCERTGEBOUW

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Ook zo genoten van het concert?

NPO Klassiek brengt het hele jaar door de mooiste concerten, van internationale podia én uit Het Concertgebouw, gewoon bij jou thuis.

npoklassiek.nl

VRIENDENLOTERIJ
ZOMER
CONCERTEN

Maandag 8 juli 2024

Kleine Zaal 20.00 uur

Van Baerle Trio

Hannes Minnaar, piano
Maria Milstein, viool
Gideon den Herder, cello

Ludwig van Beethoven 1770-1827

Pianotrio in Es, op. 70 nr. 2 (1808)
Poco sostenuto - Allegro, ma non troppo
Allegretto
Allegretto, ma non troppo
Finale: Allegro

Franz Liszt 1811-1886

Tristia, Vallée d'Obermann (1880)
Lento assai

PAUZE

Camille Saint-Saëns 1835-1921

Pianotrio nr. 2 in e, op. 92 (1892)
Allegro ma non troppo
Allegretto
Andante con moto
Grazioso, poco allegro
Allegro

ntr:

Dit concert wordt rechtstreeks uitgezonden in het *Avondconcert* op NPO Klassiek. Op een later tijdstip wordt dit concert tevens uitgezonden via de European Broadcasting Union.

ZOMERCONCERTEN.NL

HET
CONCERT
GEBOUW

TOELICHTING

Het is alweer twintig jaar geleden dat de musici van het succesvolle Van Baerle Trio elkaar leerden kennen. Sindsdien is dit pianotrio niet meer weg te denken van de Nederlandse podia. In dit recital combineren ze hun favoriete componist Beethoven met Liszt en Saint-Saëns.

Cadeau voor een gravin

Ludwig van Beethoven overrompelde zijn Weense publiek in 1808 niet alleen met zijn fameuze *Violconcert in d* en zijn revolutio-naire *Vijfde* en *Zesde symfonie*, hij schreef ook twee nieuwe pianotrio's, later uitgegeven als opus 70. 'Het is het mooiste en meest gracieuze dat ik ooit heb gehoord: het verheft en smelt mijn ziel steeds als ik eraan denk', schreef een tijdgenoot over het derde deel van het *Pianotrio in Es*, op. 70 nr. 2 naar aanleiding van de première op oudejaarsavond 1808 in Wenen. Die eerste uitvoering, met Beethoven zelf aan de piano, vond plaats in het huis van gravin Anna-Marie von Erdödy, aan wie hij het stuk opdroeg. Beethoven huurde op dat ogenblik enkele kamers in het woonhuis van deze gravin, een voortreffelijke pianist en groot bewonderaar van Beethoven. En – zo wordt beweerd – misschien ook wel zijn minnares, al kunnen we daar bij gebrek aan bewijs slechts over speculeren.

Reisverslag

De Hongaarse pianovirtuoos en componist Franz Liszt was een levende legende, zijn concerten door heel Europa waren razend populair. De indrukken die hij opdeed tijdens zijn reizen naar Zwitserland en Italië verklankte Liszt in zijn driedelige cyclus *Années*

de pèlerinage ('Pelgrimsjaren') voor piano solo. *Tristia* is een bewerking voor pianotrio van *Vallée d'Obermann*, het zesde stuk uit de eerste cyclus. Deze titel verwijst niet naar een tot de verbeelding sprekende vallei in Zwitserland, maar naar de gelijknamige brievenroman van de Franse schrijver Étienne de Senancour. Hierin filosofeert Obermann, een jongeman die zich in de Zwitserse Alpen heeft teruggetrokken, over de maatschappij, de natuur en het menselijk tekort. Het pianotrio bestaat uit vier secties die zonder onderbreking in elkaar overgaan: na twijfel en berusting volgen angst en paniek, en tot slot klinkt een triomfantelijke apotheose.

Contrastrijk meesterwerk

Camille Saint-Saëns is tegenwoordig vooral bekend dankzij zijn orkestwerken en zijn virtuoze soloconcerten. Toch schreef deze veelzijdige Franse componist, pianist, organist en intellectuele omnivoor ook een aantal belangrijke kamermuziekwerken, waaronder twee pianotrio's. Hij zorgde er ook voor dat deze intieme composities een podium kregen: samen met zijn collega Romain Bussine richtte hij in 1871 een nationaal muziekgezelschap op ter bevordering van de Franse muziek, als reactie op de Duitse muziektraditie die in Frankrijk aan populariteit won. Saint-Saëns' *Tweede pianotrio in e*, op. 92 bestaat uit vijf delen en zit vol met verrassende en contrasterende klankkleuren en ritmes, van intieme en delicate passages tot meeslepende melodien en uitbundige en dramatische uitspattingen.

Noortje Zanen

BIOGRAFIE

Het **Van Baerle Trio** is in 2004 opgericht door pianist Hannes Minnaar, violist Maria Milstein en cellist Gideon den Herder. De naam van het trio ontleen ze aan de straat waar hun muzikale wortels liggen: de Van Baerlestraat in Amsterdam. Hier ontmoetten de drie musici elkaar tijdens hun studie aan het Conservatorium van Amsterdam, destijds evenals Het Concertgebouw gevestigd aan de Van Baerlestraat. Het pianotrio kreeg vorm onder de hoede van cellist Dmitri Ferschtman en volgde later lessen bij de pianisten Ferenc Rados en Claus-Christian Schuster. Een masterclass bij Menahem Pressler, nestor van het Beaux Arts Trio, in de Kleine Zaal in december 2008 was een grote bron van inspiratie. In 2011 won het Van Baerle Trio zowel het internationale Kamermuziekconcours in Lyon als het Vriendenkrans Concours. In 2012 ontving het de Kersjesprijs en in 2013 won het het ARD Concours in München. In het seizoen 2013-2014 toerde het trio door Europa als Rising Stars; deze nominatie door Het Concertgebouw en BOZAR Brussel maakte debuten mogelijk in onder meer de Wiener Musikverein, het Barbican Centre in Londen, de Kölner Philharmonie, het Cité de la Musique in Parijs en L'Auditori in Barcelona. Hun debuut-cd met muziek van Saint-Saëns, Ravel en Loevendie werd bekroond met een Edison Klassiek 2013. Een Mendelssohn-album volgde, met de eerste opname van een vroege versie van het *Eerste pianotrio*. Recentelijk heeft het Van Baerle Trio de verzamelde werken voor pianotrio van Beethoven opgenomen, met op de laatste cd het *Tripelconcert* met het Residentie Orkest onder leiding van Jan Willem de Vriend.

SUMMARY

In 1808, Ludwig van Beethoven captured the hearts of Viennese audiences with his *Violin Concerto*, *Fifth Symphony*, and *Sixth Symphony*. He also composed two new piano trios, opus 70. When describing the third movement of the *Piano Trio in E flat major*, op. 70, no. 2, one of Beethoven's contemporaries wrote, 'This is the most beautiful and gracious music I've ever heard: it lifts my spirits and melts my soul whenever I think of it.' On New Year's Eve in 1808, the work premiered in the Viennese home of Countess Erdödy, to whom Beethoven dedicated the piece. At the premiere, Beethoven played the piano himself.

Tristia is an arrangement for piano trio of Franz Liszt's *Vallée d'Obermann*, the sixth piece in the first cycle of his *Années de pèlerinage* ('Pelgrims Years') for solo piano. The title refers to Étienne de Senancour's epistolary novel of the same name. In that book, a young man named Obermann has retreated to the Swiss Alps to reflect on society, nature and human shortcomings. Camille Saint-Saëns, the French composer, pianist and organist, wrote much chamber music in addition to his famous orchestral works and flamboyant solo concertos. His *Second Piano Trio in E minor*, op. 92 is replete with surprising contrasts in sound colours and rhythms, intimate and delicate passages, compelling melodies and exuberant and dramatic outbursts.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

do 15/08

20.00 uur
Kleine Zaal

Barbican Quartet met Beethovens Strijkkwartet opus 132

'Fijn gestructureerd en virtuoos gebalanceerd', schreef de pers over het prijswinnende Barbican Quartet. De vier internationale musici wagen zich aan Beethovens complexe late *Strijkkwartet in a*, op. 132, met het indrukwekkende langzame deel.

